

Hippokratész szülőföldjén

„Kos, a hely, ahol először a történelemben az emberek azt érezheték, hogy valaki törődik velük, ha fájdalmaik vannak. A hely, ahol Hippokratész mindent elkövetett, hogy az orvostudományban létező babonákat eloszlassa, és megszabadítsa azt a varázslatok és öreg hölgyek meséinek világától. A hely, ahol a világ első kórházai álltak és a világ első orvosai gyógyítottak.” Így kezdődik egy Kos szigetét bemutató útikönyv. Valóban, Kos szigete mint a gyógyítás szigete élt néhány évszázadon keresztül az emberi tudatban. Köszönhette ezt gyógyforrásainak, az Aszklépiosz szentélynek és természetesen leghíresebb orvosának.

Aszklépiosz, mint tudjuk, a gyógyítás istene, aki Apollónnak Korónisz nimfától származó fia volt. Apollón megölte Koróniszt hűtlensége miatt, s mialatt Korónisz tetemét hamvasztották a halotti máglyán, Apollón kivette méhéből a magzatot, és elvitte Kheirón kentaurhoz. A gyermek ott nevelkedett, tőle sajátította el a gyógyítás tudományát. Aszklépiosz azonban odáig merészkedett, hogy halottakat is életre keltett. Zeusz ezért megharagudott rá, és villámával halálra sújtotta. Két fiát Homérosz kitűnő orvosokként emlegeti. Lányai közül Hügieia és Panakeia Aszklépiosz női megfelelői. Bár fő kultushelye Epidauros volt, Kos szigetén állt leghíresebb szentélye.

E szentély Kos város központjától 4 km-re található. Aszklépiónt, mint valami gyógycentrumot kell elképzelni, ahol szentélyek és gyógyító helyek szolgálták a betegek testi és lelki javulását. E központnak mára csak az alapjai maradtak fenn, de méreteivel így is impozáns látvány. Mivel Aszklépiónt Apollón alakváltozataként fogták fel, közös templomaik és jelképeik itt is megmutatkoznak. A közös jelkép a kígyó, ami a mai napig a gyógyítás, a gyógyszereszet jelképe.

Ez Kos sziget látogatottságának mitológiai háttere. Ami a valóságot illeti, álljunk meg egy pillanatra

Hippokratésznél. A szigeten született Krisztus előtt 460-ban. A leghíresebb Aszklipiádész, vagy ha úgy tetszik, orvos volt az ókorban. Apai ágon Hippokratész a 18. vagy 19. leszármazottja Aszklépiosznak, ugyanis a sziget orvosait Aszklépiosz

Aszklépiosz-szentély

leszármazottjainak tekintették. Anyai ágon pedig magának Heraklésznak 20. generációs utóda. Az orvostudományon kívül filozófiát, retorikát is tanult. Beutazta az ókori görög világ fontosabb helyeit, Egyiptomot, Líbiát. Kr. e. 430-ban éppen Délosz szigetén tartózkodott, amikor kitört a peloponnésszosi háború. Szörnyű kolerajárvány vette kezdetét Athénban, és Periklész a görög fővárosba hívta a tudóst, aki megvédelmezte a várost. Az athéniak köszönetük jeléül többször is kitüntették. Hippokratész mint ember igen szerény volt, és nemigen foglalkozott a pénzzel. Fáradhatatlanul gyógyított, és adta át tudását a fiataloknak. Két esetben tagadta meg szolgálatait: visszautasította a görögökkel ellenséges illíriaiak és később a perzsák által felajánlott óriási összeget és ajándékokat, amikor azok tanítani hívták országaikba. Utolsó éveit Larissában töltötte, és ott is halt meg, igen magas kort megélve. Termékeny író volt, 57 munkája maradt fenn. Ezen írásokat és a híres eskü szövegét év-

századokon keresztül olvashatták. Szellemiségét a mai orvostudomány is őrzi. Kos város egyik legkellemesebb helye az a kis tér, ahol Hippokratész nevezetes platánfája található. Ez a 14 méter átmérőjű, kb. 500 éves fa a hagyomány szerint annak a fá-

nak a hajtásából fejlődött, amit még ő ültetett, és ami alatt tanított. A Kos Múzeumban található a híres teljes alakos Hippokratész-szobor.

1999-ben készült el egy európai szintű kongresszusi központ a Kipriotisz Village, a legnagyobb szálloda- és üdülőcentrum területén.

Mivel 1960-ban létrehozták a Hippocrates Intézetet, minden év július-augusztusában megtartják a hippokratészi ünnepeket. Az ünnepeksorozat fénypontja az eskütétel az Aszklépiosz szentélyben „ókori módra”. Az ünnepeksorozat elsősorban kulturális jellegű.

A kongresszusi központ létrejötte óta azonban a sziget különböző orvosi konferenciák megrendezésének is helyet ad. Úgy érezzük, méltó helye lesz a következő év májusában a Hippocrates Családorvosi Konferenciának, a magyar családorvosok továbbképzésének és pihenésének is.

Puber Anikó